

INTERVIU | Ministrul Finantelor: Saptamâna aceasta aprobam noua emisiune de eurobonduri. Analizam varianta cea mai buna si perioada cea mai buna, astfel încât sa putem asigura o refinantare a datoriei care ajunge la scadenta, dar si finantarea deficitului de 7%

Bugetul pentru acordarea ajutorului de 800 de lei pentru pensionari este de doua miliarde lei, sumele au fost bugetate si urmeaza sa apara si actul normativ, decizia fiind luata în Coalitie, a declarat, într-un interviu acordat AGERPRES, ministrul Finantelor, Tanczos Barna.

Acesta a subliniat, de asemenea, ca sumele pentru compensatiile la facturile de energie au fost prevazute pentru datoria pe anul 2024 si în cel mult doua saptamâni se va decide modalitatea în care se va merge mai departe dupa 1 aprilie, fiind cert ca "nu vom lasa fara protectie consumatorii vulnerabili".

Ministrul a mai afirmat ca are în vedere schimbarea mixului si politicii de împrumut a României, focusul urmând sa fie pe emisiunile de titluri Tezaur si Fidelis, pentru a scadea expunerea pe pietele internationale si pentru a reduce riscul de curs valutar, mentionând ca împrumuturile totale de pe pietele nationale si externe vor coborî anul acesta la 230 miliarde lei, de la peste 250 de miliarde de lei în 2024.

Tanczos Barna a mai vorbit în interviu si despre reducerea GAP-ului de TVA (diferenta dintre ce se colecteaza si ce ar trebui sa fie colectat), despre exceptiile de la aplicarea prevederilor "Ordonantei trenulet" si reorganizari, dar si despre taxa de poluare pentru autovehicule ce urmeaza a fi introdusa.

AGERPRES: Bugetul pe 2025 a fost adoptat, a fost publicat în Monitorul Oficial. Dumneavoastra spuneti ca acesta a fost construit prudent pe partea de venituri, fara a fi incluse acele venituri greu realizabile. De unde veti aduce bani în plus?

Tanczos Barna: Momentan, bugetul este construit pe aceste venituri si pe aceste cheltuieli, nu avem nevoie de sume suplimentare fata de bugetul aprobat. Veniturile suplimentare prevazute în buget vin partial din cresterea economica, vin partial din modificarile legislative care au fost aprobate în decembrie în 2024, iar cealalta parte vine din eficientizarea colectarii prin implementarea acelor module - e-Transport, e-TVA, e-Factura - care trebuie sa aduca deja, în 2025, rezultate. Primele rezultate s-au vazut în 2024. Este însa foarte greu de despartit sau de evaluat care este surplusul conjunctural adus de ANAF din cele 70 de miliarde (lei n.r.) sau peste 70 de miliarde în 2024 si care este cresterea calitativa, adica cresterea datorata acestor sisteme informatice.

Analizam, si în cursul zilei de astazi (miercuri n.r.) avem sedinta cu ANAF, pentru a vedea care sunt rezultatele estimate pe fiecare tip de impozit în 2024 si cum se vor efectua în 2025. Fara doar si poate, pe TVA, ANAF trebuie sa produca rezultate pozitive pe acest tip de impozit, sau taxa, pentru ca modulele trebuie sa fie efective si trebuie sa produca rezultate pozitive.

La cât estimati GAP-ul de TVA anul acesta si cum faceti sa-l reducati?

GAP-ul de TVA a fost estimat în anul 2024 pentru anul 2022 de Comisia Europeana. Acolo deja s-a vazut o reducere cu peste patru puncte procentuale fata de 2021. Cred ca acest trend de scadere s-a manifestat si în anul 2023 si în 2024. Este o estimare care e dupa o formula a Comisiei si n-as vrea s-o comentez. Ceea ce va pot spune eu este ca în 2025 ANAF trebuie sa identifice mai multi platitori de TVA si sa nu se concentreze în continuare pe cei care au platit corect si pâna acum. Trebuie sa extindem aria de acoperire a acestei taxe.

La fel si la impozitul pe venit. Trebuie sa ne concentram si ANAF trebuie sa se concentreze pe acele companii, pe acele persoane care munceau si eventual nu plateau impozit pe venit sau nu plateau pe salariul integral. Nu cred ca este corect ca, având aceste sisteme informatice, sa se concentreze ANAF în continuare pe cei care oricum erau în evidente si oricum plateau taxe si impozite si pâna acum.

Bugetul, pe lângă partea de investitii, anul acesta se concentreaza si pe reducerea cheltuielilor. Și a fost adoptata acea "Ordonanta trenulet" anul trecut. Totusi, au început protestele si se anunta anumite exceptii de la aceasta "Ordonanta trenulet": politisti, angajati de la metrou, din armata. Ce decizie va lua Guvernul? Care exceptii vor fi aprobate si de unde veti lua banii?

Din punctul meu de vedere, exceptiile pot fi facute la companiile de stat, de exemplu acolo unde acele companii nu sunt pe pierdere. Daca compania este pe pierdere în continuare, acolo trebuie sa fim foarte fermi si doar daca reduc pierderile sa pastreze nivelul de salarizare din 2024. Daca nu, trebuie înghetate si trebuie reduse aceste prime, bonusuri, premii care duc la majorarea pierderilor la acele companii. Sunt companii de stat care sunt profitabile de ani de zile si care platesc miliarde de lei sub forma de dividende la statul român. Acolo cred ca este corect ca salariile, premiile din anul 2024, sa fie pastrate la acelasi nivel si compania sa mearga înainte pe o piata concurentiala, pastrându-si angajatii, dar fara sa creasca salariile.

Mai avem o categorie de companii, care sunt listate la bursa. Acolo sunt planuri investitionale, sunt planuri prezentate si investitorilor, situatia este alta. Avem companii performante, cum este Hidroelectrică, de exemplu, care sunt listate la bursa, care platesc miliarde de lei dividende si acolo o crestere în marja inflatiei ar trebui sa fie permisa, astfel încât aceste companii sa se dezvolte si sa aduca în continuare investitori, inclusiv pe bursa, pentru România.

Pentru sectorul bugetar avem o situatie mai complicata, într-adevar, la Ministerul de Interne si Ministerul Justitiei, unde avem penitenciarele. Acolo cautam solutiile pentru a închide aceasta disputa sociala, si cu politistii, si cu cei din penitenciare, si sa gasim si solutia pentru a le finanta. Pentru politisti, si la cei din penitenciare, exista o marja în buget astfel încât o parte din aceste revendicari sa fie acoperite. Vom vedea zilele urmatoare care va fi decizia luata în Coalitie.

Înca o data, ordonanta de la sfârșitul anului a avut menirea de a reduce, pe de o parte, presiunea pe buget, înghetând salariile si pensiile, pentru a asigura plata la nivelul anului 2024 a pensiilor, în primul si în primul rând pentru a nu pune în pericol plata pensiilor de la nivelul acela, si pentru a începe o scadere a cheltuielilor de functionare ale statului. În afara de aceste masuri, în buget am mai prevazut o reducere cu 5% a cheltuielilor de personal la majoritatea ministerelor si a cheltuielilor de functionare tot cu 5% la majoritatea ministerelor, cu exceptia câtorva ministere: Armata, Internele, Sanatatea si Educatia.

Pe partea de reorganizari, ce o sa se întâmple? Știu ca nu intra chiar în aria dumneavoastra de activitate.

În calitate de vice prim-ministru trebuie sa ma ocup inclusiv de acest aspect, pentru ca noi suntem convinsi, mai ales împreuna cu colegii mei din UDMR, ca avem nevoie de un stat mai suplu. Și acest lucru se poate realiza, pe de o parte, prin aceste masuri de reducere a anvelopelor de cheltuieli de salarii sau personal, sau cheltuieli de functionare, iar cei care trebuie sa se încadreze în aceste plafoane mai reduse cu 5%, de exemplu, pot face si reorganizari, astfel încât aceste plafoane sa fie respectate. Unele institutii au început deja reorganizarile. Urmeaza ca, inclusiv în Coalitie, sa primim propunerile de la acest departament de eficienta guvernamentala si sa mergem mai departe pe reorganizari. Sunt multe institutii, multe deconcentrate care pot fi unite astfel încât cheltuielile...

Puteti sa dati unul, doua exemple?

La Ministerul Mediului sunt pregatite deja anumite restructurari, comasari de institutii - Agentia Nationala de Mediu cu Agentia Nationala pentru Aarii Naturale Protejate . Avem la Ministerul Agriculturii foarte multe deconcentrate si acolo se analizeaza unirea directiilor agricole cu cei de la Seminte, sunt mai multe institutii si acolo. Asteptam propunerile concrete din partea ministerelor de resort.

Premierul Marcel Ciolacu a anuntat recent un ajutor de 800 lei pentru pensionari. Ministrul Energiei a venit ieri, alaltaieri si a anuntat ca se are în vedere prelungirea cu trei luni, una dintre variante, a schemei de plafonare-compensare. La ce sume se ridica toate aceste masuri si de unde vor veni banii, pentru ca spuneati ca nu prea mai avem la Fondul de rezerva?

Sumele au fost bugetate. Deci cele de 800 lei în doua transe, în aprilie si în ultimul trimestru, au fost bugetate. Bugetul este de 2 miliarde de lei si o sa apara si actul normativ, pentru ca decizia a fost luata în Coalitie.

Sumele pentru compensatiile la facturile de energie au fost prevazute pentru datoria pe anul 2024, iar anul acesta vom decide în cel mai scurt timp posibil cum vom merge mai departe dupa 1 aprilie. Am vazut si eu, domnul ministru a venit cu mai multe propuneri. Probabil saptamâna viitoare, în cel mult în doua saptamâni, o sa avem o decizie si pentru acest element. Un lucru este sigur: nu vom lasa fara protectie consumatorii vulnerabili. În acelasi timp, trebuie sa gasim, pe termen mediu si lung, scheme de protectie care îi protejeaza într-adevar pe cei care au nevoie si nu sunt generalizate si nu se duc aceste subventii, aceste compensari, catre familii cu venituri foarte mari, pentru ca ei într-adevar nu sunt influentati de diferenta de 100 lei, de exemplu, la factura lunara. Cei care au, nu stiu, într-o familie 10.000 lei, 15.000 lei venit, sigur n-au aceleasi nevoi pe care le au cei care sunt într-adevar consumatori vulnerabili.

Cu aceste exceptii care se fac la "Ordonanta trenulet", nu credeti cumva ca se deschide o "cutie a Pandorei", tinând cont de faptul ca urmeaza niste alegeri si este si 2025 un an electoral?

Salariile sunt înghetate pentru toata lumea. La politisti, de exemplu, vorbim strict de orele lucrate sâmbata si duminica în turele normale. În cazul functionarilor publici foarte rar se întâmpla ca sa fie nevoie de activitate sâmbata sau duminica si sa nu fie posibila acordarea acelor zile libere prin care sa se compenseze aceste activitati lucrate în timpul weekend-ului. Deci lucrurile sunt clare. Și la orele suplimentare prima data se încearca compensarea cu ore, cu zile libere. 90 de zile este un termen. Daca în 90 de zile nu se poate din cauza lipsei de personal, atunci se ajunge la plata acestor ore. Sunt niste reguli care cred ca sunt de bun simt si sunt activitati distincte si în cadrul Ministerului de Interne, de exemplu. Cei care sunt la birourile de, stiu eu, de permise auto, cu siguranta nu sunt în aceeasi categorie cu cei care au zi si noapte ture, 12 cu 24. Și aici am facut diferentiere. Cei care merg în ture si sunt obligati sa lucreze si sâmbata si duminica sunt tratati corect, într-un fel. Cei care se duc în activitati operative neprevazute si din acest motiv au ore suplimentare, iarasi au dreptul sa primeasca. De exemplu, daca sunt incendii, daca sunt inundatii, daca sunt evenimente neprevazute si trebuie suplimentate fortele de ordine, acolo lucrurile sunt tratate diferit si în mod corect, cred.

Din punctul dumneavoastra de vedere, care sunt principalele trei riscuri la adresa atingerii tinte de deficit bugetar. Ce risca România în cazul în care aceasta tinta va fi depasita?

În primul si primul rând, România trebuie sa respecte acest plan de 7 ani, astfel încât sa nu punem în pericol fondurile europene care sunt practic dependente de iesirea din situatia de deficit bugetar excesiv. Masurile, cele trei masuri care trebuie luate pentru a evita riscurile sunt: controlul strict al cheltuielilor pe fiecare minister, pe fiecare institutie, pe fiecare ordonator principal de credite, si aici, cu colegii mei, deja lucram la îmbunatatirea sistemelor existente pentru a implementa, pentru a asigura o fermitate mult mai mare pe tot ce înseamna controlul cheltuielilor. Desigur, nu este usor, pentru ca foarte multe institutii s-au obisnuit ca la sfârșitul anului sa spuna: avem nevoie de bani, am cheltuit toti banii, dati-ne pe doua luni bani pentru ca nu mai putem functiona. Și acest lucru o sa fie evitat anul acesta si îi pot asigura pe toti cei care functioneaza si traiesc din bani publici ca aceste

lucruri se vor face începând din luna februarie, martie, aprilie și vor fi cheltuieli limitate la nivel lunar, astfel încât să ne încadram în 7% deficit.

Pe partea cealaltă, ANAF va trebui să facă performanță, pentru că fără venituri, normal că putem ajunge la un deficit mult mai mare. Și ANAF trebuie să vină cu performanță, ajutată și de aceste module de digitalizare, de o fermitate și de o colaborare mai bună și cu organele de cercetare penală.

Al treilea element este costul împrumuturilor. Și aici, după socul din decembrie, care a avut loc după anularea alegerilor, după publicarea cifrelor pe deficitul bugetar pe 2024, în ianuarie s-a și văzut. Au crescut foarte mult dobânzile, dar ele au și revenit imediat ce au fost luate primele măsuri, măsurile din decembrie, cu fermitate, cu ideea de a ne încadra în 7% deficit și, după aceea, bugetul făcut pe un deficit de 7% a dat un semnal foarte clar. Outlook-urile negative au fost receptionate ca mesaje serioase de către Guvern și de către Coalitie și măsurile sunt apreciate deja de investitori, pentru că am început, am intrat pe o curbă descendentă pe tot ce înseamnă împrumuturi și dobânzi pe plan intern și pe plan internațional. Lucrurile au început să evolueze într-o direcție bună din acest punct de vedere.

Ca tot ați vorbit despre împrumuturi, care au fost costurile, cu cât au crescut costurile de finanțare în urma înrautății perspectivei de rating?

Pe câteva săptămâni, am avut o creștere de 0,5 procente, în general, în medie să zic așa, dar am și revenit la nivelul dobânzilor din octombrie, noiembrie anul trecut. Este un semnal pozitiv dat de piețele internaționale și de investitori, o încredere în economia românească și în măsurile Guvernului. Trebuie să mergem mai departe pe acest drum, care este unul anevoios, dar care o să ne ducă cu siguranță la restabilirea echilibrului fiscal-bugetar și la recâștigarea încrederii, care de fiecare dată se pierde foarte ușor și se recâștigă doar cu foarte multă muncă.

Tot pe această temă, datoria guvernamentală e în creștere. Cea mai mare parte din această datorie provine din titlurile de stat. Spuneți la un moment dat ca ați vrea o reducere a acestora și totuși în februarie au fost programate cu două miliarde mai mult. Înspre ce se îndreaptă acești bani?

Per ansamblu este scădere, în anul 2025 ne vom împrumuta cu 20 de miliarde de lei mai puțin față de 2024. Această scădere se va resimți și pe împrumuturile externe și pe împrumuturile de pe piața internă. Finanțarea lunară și nevoia de finanțare se stabilesc în funcție de cheltuielile și de prognoza veniturilor și cheltuielilor lunare, dar per ansamblu, anul acesta ne vom împrumuta cu mai puțini bani decât anul trecut. Acesta este primul aspect foarte important.

Al doilea aspect este schimbarea mixului și politicii de împrumut a României. O să ne focusăm mult mai mult pe aceste emisiuni de titluri Tezaur și Fidelis, tocmai pentru a scădea expunerea internațională, pe piețele internaționale, și pentru a reduce riscul de curs valutar și, în același timp, să putem plăti cât mai multă dobândă la cetățenii români, pentru că acești bani, cu titlu de dobândă, oricum se plătesc și oricum o să fie încasați de cineva. De ce să nu-i încaseze cetățenii, dacă tot se împrumută statul? Condițiile sunt avantajoase, sunt cele mai bune dobânzi de pe piață, dobânda este neimpozabilă. La Fidelis, de exemplu, există și acel bonus în cazul în care este donator de sânge. Este o tradiție deja a Ministerului Finanțelor și nu am să stric niciun lucru care merge bine în minister și mergem mai departe și cu acel bonus pentru donatorii de sânge. Deci, ne împrumutăm din ce ce în ce mai mult de la cetățeni, pentru a plăti dobânzi către cetățeni și îmi propun să ne împrumutăm cât mai puțin de la bănci și de pe piețele internaționale.

Apropo de piețele internaționale, am avut deja o ieșire pe piețele internaționale de obligațiuni...

A fost o ieșire și cu un rezultat acceptabil.

Care?

Am luat peste 4 miliarde de euro la dobânzile care atunci au început să scadă. Era la sfârșitul lunii ianuarie, exact înainte de aprobarea bugetului, dar după publicarea bugetului de către Guvern. Lucrurile sunt într-o evoluție pozitivă din acest punct de vedere. Acolo am văzut, și săptămânile următoare s-a mai confirmat de mai multe ori, că am început să venim pe un trend descrescător în ceea ce privește dobânzile pe care trebuie să le plătim. Putem intra pe o zonă de stabilitate pe termen mediu din acest punct de vedere.

Anul acesta vom mai ieși pe piețele internaționale?

Cu siguranță da, ne facem planurile, tocmai săptămâna aceasta aprobăm noua emisiune de eurobonduri. O să fie probabil undeva ori luna martie, ori luna aprilie. O să vedem, analizăm și noi care este varianta cea mai bună și perioada cea mai bună, oportună, pentru această emisiune de obligațiuni, astfel încât să putem asigura și o finanțare, o refinanțare a datoriei care ajunge la scadență și să putem asigura și finanțarea pentru cele 230 de miliarde lei anul acesta, necesare pentru a finanța deficitul de 7%. Anul trecut am avut un împrumut total pe piețele internaționale și naționale de peste 250 de miliarde lei, coborâm la 230 miliarde lei și sper că în anii următori să putem echilibra inclusiv această situație și să avem dobânzi din ce în ce mai mici.

Revenim la noi, la intern, la "ordonanța trenuleț". Taxa pe stâlp - trebuie făcute normele de aplicare. Care este stadiul, la ce companii se va aplica, pe ce tip de construcții?

Construcțiile speciale sunt diverse. Am început activitatea, am început elaborarea normelor. Am stabilit sectoarele care vor fi tratate și vom avea dialog cu fiecare sector în parte, pentru că fiecare zonă trebuie tratată diferit. Avem, pe de o parte, producția de energie. În domeniul energiei, pe producție avem anumite construcții speciale. Transport de energie, acolo avem alte tipuri de construcții speciale, stâlpii, de exemplu. Avem zona transporturilor, unde avem drumuri, cai ferate. Avem zona portuară, acolo avem zone de platforme. Avem exploatarea de gaze, de titei, acolo avem alt tip de construcție specială. Agricultură, construcțiile speciale, silozuri, platforme și acolo. Deci fiecare sector o să fie invitat la discuții și o să vorbim cu aceste companii private sau de stat pentru a finaliza normele până la sfârșitul lunii martie, așa cum prevede ordonanța.

Și în privința voucherelor de vacanță ați avut discuții cu operatorii? Cum se va aplica această măsură?

Am început. Zilele trecute am primit o solicitare de la ministerul de resort pentru a avea o întâlnire pe această temă. Eu cred că a fost o decizie bună de a nu anula complet voucherurile de vacanță, pentru că ar fi fost o lovitură cruntă pentru industria hotelieră și pentru HoReCa în general. În același timp, cred că, dacă cineva dorește să beneficieze de un sprijin, este normal să aibă și o contribuție personală. 800 lei cu 800 lei. Este o sumă care vine, pe de o parte, în sprijinul domeniului HoReCa, în același timp, cine dorește să beneficieze de o subvenție, de un sprijin, vine și cu o contribuție personală. Lucrurile pot intra pe făgașul normal. Dacă ministerul de resort, ministerul de linie, Ministerul Economiei are nevoie de sprijinul nostru, suntem deschiși oricând să-i oferim orice sprijin, de norme, de detaliere, dacă este nevoie de așa ceva.

Deci vor fi 800 lei cu 800 lei. Pe partea de la buget de 800 lei se vor aplica și impozitul pe venit și CASS-ul, cum a fost până acum?

Regulile nu s-au schimbat, regulile rămân așa cum au fost până acum.

Și contribuția cum va fi din partea angajatului? I se vor retrage bani de pe card, va plăti la salariu?

Nu. Va trebui să plătească și să facă dovada că a plătit o factură de cel puțin de 1.600 lei de persoană și atunci o să primească și voucherul de vacanță.

Până în luna iulie ar trebui depusa cererea de plata numărul patru din PNRR. Sunt mai multe puncte sensibile. Printre ele reforma fiscală. Ce măsuri sunt avute în vedere cu aplicare de anul viitor, pentru ca ati spus ca anul acesta nu se modifica nimic pe partea de impozite si taxe? Dar de anul viitor ne putem astepta la o crestere a TVA, la impozitare progresiva?

În orice țară reformele fiscale trebuie pregătite minucios și gândite pentru termen mediu-lung. Nu sunt de acord cu modificări sau cu reforme care privesc un singur an. De exemplu, dacă la un moment dat o să fie o discuție despre majorări de taxe, impozite, trebuie să avem o perspectivă de cel puțin cinci, poate de șapte ani, exact pe perioada de programare pe care ne-am asumat anumite obligații față de Comisia Europeană. Acum, în luna februarie și martie, cu siguranță nu vom avea discuții pe această reformă fiscală. Să vedem când începem pregătirea. Oricum, Comisia Europeană este în negocieri cu România pe PNRR. Probabil unele dintre prevederi și termene, jaloane, or să fie renegociate, termenele modificate. Așteptăm și finalizarea acestor discuții pe care le-a început domnul Bolos (ministrul Investițiilor și Proiectelor Europene, Marcel Bolos n.r.).

Noi acum, în privința PNRR-ului, ne concentrăm exact pe investițiile care sunt în Ministerul Finanțelor pentru a finaliza sistemele informatice de care ne are nevoie ANAF și are nevoie Ministerul Finanțelor pentru îmbunătățirea colectării. Aici avem deja primele livrabile ajunse în minister. Anul trecut, în decembrie, au venit sistemele hardware care vor gestiona și vor găzdui platformele de date, vor gestiona big data, vor găzdui și acele aplicații care sunt deja gata sau care vin din dezvoltarea ulterioară. Și noi acum ne concentrăm pe aceste elemente din PNRR care sunt în sarcina Ministerului Finanțelor tocmai pentru a bifa și acele jaloane.

Mai este încă un punct sensibil: taxa de poluare, taxa auto. Trebuie să existe discuții pe această temă sau au fost până acum discuții? Cum va arăta ea?

România a promis în 2021 prin PNRR ca va face o reformă și în ceea ce privește taxarea mobilității sau taxarea acelor mijloace de transport care sunt poluante, care emit dioxid de carbon și gaze cu efect de seră și, proporțional, cele care emit mai puțin vor fi impozitate cu impozit mai mic, mai redus. Aici sarcina este la Ministerul Transporturilor pe tot ce înseamnă mobilitate verde, tot ce înseamnă reducerea emisiilor de carbon pe partea de mobilitate. Acolo sunt deja câteva propuneri făcute, câteva proiecte elaborate de minister pe impozitarea transportului de marfă, de exemplu, în funcție de distanță, în funcție de tonaj, sunt mai multe variante. De asemenea, au început discuțiile și în spațiul public cu privire la impozitarea mijloacelor de transport personale ale cetățenilor în funcție de normă de poluare, în funcție de data la care au fost înmatriculate. Acum, recent, am văzut și câteva propuneri trimise prin intermediul presei decidenților, pe cele care sunt mașini second-hand și așa mai departe. Deci acolo lucrurile trebuie discutate iarăși pentru următorii șapte-zece ani. Discuțiile trebuie purtate și cu autoritățile locale. Pentru că autoritățile locale sunt cele care aplică taxele acestea locale, impozitul pe mijloacele de transport, de exemplu, este un venit al autorităților locale, și gândite lucrurile astfel încât cei care poluează mai mult să plătească mai mult, cei care folosesc mașini nepoluante, noi, să nu fie tratați la fel ca un cetățean care aduce o mașină de șapte-opt ani din străinătate.

Desigur, trebuie avut în vedere și gradul de suportabilitate și puterea de cumpărare a cetățenilor, pentru că nu putem să privim cetățenii cu venituri mici de dreptul de a cumpăra o mașină, chiar dacă este una mai veche și este una mai ieftină și mai poluantă. Deci, lucrurile trebuie aduse într-un echilibru, astfel încât nici cei vulnerabili să nu ajungă să nu-și mai permită o mașină și, în același timp, să nu avem bolizi cu mii de centimetri cubi capacitate cilindrică și cu un impozit foarte mic, aproape simbolic, în comparație cu tarile vest-europene. Pentru că de acolo exact acele mașini sunt vândute la prețuri mici, care costă foarte mult la capitolul impozit local din cauza poluării și de aceea devenim noi o țară de destinație pentru mașinile second-hand.

Deci va fi cumva taxa această introdusă sub forma de impozit? Sau mai există varianta să fie introdusă în taxa de drum, în rovinietă?

Sunt mai multe variante. Cu siguranta pe transportul de marfa o sa fie o combinatie de rovinietă sau taxa în functie de distanta, cantitate si asa mai departe. La persoanele fizice nu poti tot timpul sa taxezi în functie de kilometrii parcursi, pentru ca este foarte complicat. Acolo mai mult ca sigur trebuie sa mergem pe norma de poluare, pe vechimea masinii si pe o filosofie gândită împreună cu autoritatile locale.

Dar, aveti vreun calcul, cam cât de mare ar putea sa fie?

Este prematur, nu vreau sa discut despre cifre, pentru ca nefiind calculele asezate si nefiind variantele conturate, este prematur sa discutăm despre ele. Dar da, în cadrul unei reforme fiscale, trebuie inclus si acest element, elementul de impozite si taxe locale pentru mijloacele de transport.

Care sunt perspectivele economiei românești pentru 2025, din punctul dumneavoastra de vedere?

Este o perioada provocatoare pentru orice economie din Europa. Vedem ce se întâmplă între Statele Unite ale Americii si Uniunea Europeana, vedem ce se întâmplă la granița noastră si cât de repede se schimbă perspectivele în privința războiului din Ucraina si cât de fluidă este toată aceasta disputa între continente. În acest context, România se bazează pe o economie solida, robustă, în continua creștere si este elementul cel mai important în momentul de fata. Aceasta economie a reusit sa facă performanța sa elimine decalajele în comparatie sau fata de foarte multe state ale Uniunii Europene, care erau mult în fata noastră, de exemplu la capitolul producție internă pe cap de locuitor sau PIB pe cap de locuitor, la capitolul salariu minim, la capitolul salariu mediu, la capitolul productivitate. Toti acesti indicatori astăzi arată mult mai bine în România decât în șapte-opt țări ale Uniunii Europene. Sunt mult mai bine sau suntem umăr la umăr cu alte țări. În același timp, trebuie sa fim constienti de faptul ca suntem si noi, la rândul nostru, influențati de celelalte economii. Dacă economia germană are probleme, influențele se simt în comenzile din România. Dacă Franța are probleme, putem avea si noi probleme pe comenzile care vin din Franța.

Dar, în același timp, România are resursele în PNRR. Pentru companiile românești care pot beneficia de programele din PNRR, avem în bugetul pe 2025 programe naționale aprobate si pot fi contractate si pot începe plățile pentru Investalim, pot începe pentru ConstructPLUS, pot începe pentru Start-up Nation, pot începe programe de ajutoare de stat care sunt în evaluare la Ministerul Finantelor. Deci vin si stimulente, vin si programe care ajută companiile românești sa se dezvolte, iar aceste programe trebuie continuate pe termen mediu. An de an trebuie sa avem Start-Up Nation, an de an trebuie sa avem Investalim, an de an trebuie sa avem programe prin care mai închidem si din deficit, pentru ca noi avem deficite gemene, avem acest twin deficit, unde avem o balanță comercială negativă. Importăm mai mult decât exportăm sau aducem mai multe bunuri în țară decât ducem în afara. Și avem si deficitul bugetar. Deci acest lucru se poate echilibra doar în cazul în care suntem perseverenti si constanti în sprijinirea companiilor românești sa se consolideze pe piața națională si, urmatorul pas, sa aibă curajul sa iasă si pe piața internțională si pe piața europeană. Sa ducem si noi produse românești în Europa, sa ducem si noi mai multe servicii românești în Europa. Și atunci putem sa devenim un partener, putem sa ne luptăm de la egal la egal cu celelalte economii.

Deci, din punctul dumneavoastra de vedere, nu exista niciun risc sa intrăm în recesiune anul asta, cum atentiona guvernatorul Bancii Naționale?

Domnul Isarescu a spus ca este existenta riscul ca anumite economii în Europa sa intre în recesiune. Sunt sigur ca nu s-a referit la România. Putem avea discutie pe procentul de 2,5%, dacă se poate realiza sau dacă nu se poate realiza. Sunt foarte multi factori externi care influențează o asemenea creștere economică, dar cu siguranta nu avem riscul ca anul acesta în România sa intre în recesiune.

În ce masura negocierile SUA-Rusia si relatiile tensionate din Europa ar putea influența România,

investitiile în România?

Orice incertitudine politica, orice negociere de acest gen, orice disputa la acest nivel, SUA-Uniunea Europeana, sau orice incertitudine politica interna pot influenta investitiile. Astazi (miercuri n.r) însa am primit, de exemplu, o veste pozitiva. FIC, Forumul Investitorilor Straini din România, ne-a dat un semnal pozitiv în ceea ce priveste evolutia investitiilor din punctul lor de vedere în ianuarie si februarie. Au recunoscut ca în decembrie a fost un fel de soc pentru piata, dar lucrurile s-au echilibrat si intra într-o faza de normalitate si investitiile continua. Exista riscul, într-adevar, ca anumite investitii sa fie temporizate, din cauza alegerilor sau din cauza perspectivelor politice, dar aici eu sunt ferm convins ca aceasta Coalitie, cu un candidat unic, lansat practic astazi în urma semnarii acordului politic, o sa câstige alegerile. Pentru ca România are nevoie de stabilitate politica. În Parlament avem stabilitate, avem o majoritate, avem o majoritate mai mult decât confortabila daca adunam toate voturile partidelor prooccidentale si pro-NATO. Din acest punct de vedere, România nu este în pericol, chiar daca USR nu face parte din guvern. Este un partid european, democratic, pro-european, pro-NATO, prooccidental si avem aceasta stabilitate parlamentara. Avem nevoie de predictibilitate si stabilitate si la Cotroceni si acest lucru se poate realiza printr-o campanie onesta, sincera. O campanie prin care domnul Crin Antonescu sa explice care sunt rezultatele dezvoltarii economice, de exemplu, în România. Ce înseamna autostrazile construite? Da, a avut România au deficit urias, dar sa ne uitam la ritmul în care merg autostrazile. Da, România a avut un deficit urias, dar sa ne uitam la pacea sociala care s-a creat prin majorarea salariilor si recalculare a pensiilor.

Avem nevoie de ratiune. Avem nevoie de o abordare rationala si nu putem sa mergem pe niste declaratii fara baza. Avem un exemplu: acel boicot împotriva companiilor care sunt multinationale si care ocupa o mare parte din segmentul de retail din România, marile lanturi comerciale, ca nu platesc impozite. Fals. Minciuna. Anul trecut, impozit pe cifra de afaceri si impozit pe profit, cele doua impozite adunate însumeaza aproape un miliard de lei la primele cinci companii din acest domeniu, primele cinci companii, marile lanturi comerciale cum le denumim generic. Daca adunam toate impozitele si taxele si accizele platite de aceste cinci companii, ajungem la peste sase miliarde de lei, cu peste 70.000 de angajati. Deci, trebuie sa vorbim lucruri concrete, sa gândim rational si sa fim convinsi sau constienti de faptul ca noi suntem cei care mergem sa cumparam, noi, cetatenii români, cei care mergem la vot, tot noi suntem cei care mergem sa cumparam acolo produse. Și daca vrem sa fim patrioti, daca vrem sa fim nationalisti în sensul bun al cuvântului, sa ne uitam la produsul pe care îl cumparam.

Eu, de exemplu, când ma duc sa cumpar apa minerala, am trei optiuni. Fiind din Sâncreeeni, Harghita, prima data caut apa minerala din Sâncreeeni. Nu pot sa dau nume, perla din satul meu. Daca nu gasesc, caut o apa produsa în Tusnad, cel mai apropiat sat unde se mai produce apa minerala. Tot în judetul Harghita. Daca nu gasesc nici acolo, caut cel mai apropiat oras. Borsec este cel mai apropiat oras unde se produce apa minerala. Și din cele trei tot timpul gasesc un produs care este autohton, local, românesc, cel mai bun si din punct de vedere calitativ. Asta înseamna sa fii patriot si sa ajuti productia locala. Când cumperi brânza, cartofi, carne, produse din carne, sa te uiti cine le-a produs, le-a produs un producator român sau sunt aduse de peste hotare? Și poti sa cumperi practic din orice magazin, pentru ca nu mai conteaza atunci, daca rafturile cu produsele românești se golesc tot timpul cel mai repede.

Care au fost costurile României pentru ajutarea Ucrainei si care sunt sansele ca România sa prinda un loc în procesul de reconstructie?

Cu siguranta suntem tara cu cele mai bune, cele mai mari sanse, pentru ca avem cea mai buna pozitie geografica si strategica. Avem port, avem Dunare, avem granita comuna, cea mai lunga granita comuna, si avem si industrie strategica cu care putem sa contribuim la reconstructia Ucrainei. Cu cât am ajutat Ucraina? Putem sa facem un calcul grosso-modo. Au trecut prin România peste 10 milioane de cetateni ucraineni în ultimii 3 ani aproape. Au trecut prin România cantitati uriase de cereale, care teoretic ar fi trebuit sa plece mai departe. Din pacate, câteodata s-a constatat ca au mai ramas si în tara si a trebuit sa ia guvernul precedent masuri pentru a opri acest lucru si a proteja agricultorii, producatorii autohtoni. Am dat si un sistem Patriot. Costurile sunt semnificative,

dar aici lucrurile nu se calculeaza tot timpul doar în bani, ci si prin atitudine si prin fermitatea cu care noi va trebui sa ne obtinem locul si rolul în procesul de reconstructie a Ucrainei. Companiile românești vor trebui sa beneficieze din aceasta reconstructie, din acest efort comun al Europei si, sper, si al Statelor Unite ale Americii, ca lucrurile se vor calma si din acest punct de vedere si atunci lumea o sa se aseze la masa negocierilor si se duc lucrurile într-o directie buna.